

GONIEC KRAKOWSKI

ODZIAŁY WARSZAWA, Krak. Przedmieście 9. —
NOWY SĄCZ, Jag. elińska 29. — SOSNOWIEC, al.
Piłsudskiego 8 — ZAKOPANE, Krupówki.
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Rok I.

Nr 50.

Kraków, Czwartek 28 grudnia 1939 r.

Nadrukowane a nie zamówione przez Redakcję manuskrypty będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy tożsamość została znaczki pocztowa na opłacie przez syki zwrócić

Doniesiło zarządzenie Generalnego Gubernatora w sprawie ruchu pojazdów mechanicznych.

Kraków, 28 grudnia. — W ostatnich dniach ukazało się doniesiło rozporządzenie Generalnego Gubernatora okupowanych ziem polskich min. Rzeszy dr. Franka w sprawie ruchu pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju.

Według tego rozporządzenia wszelkie pojazdy mechaniczne (samochody osobowe, samochody ciężarowe z przyczepkami i bez nich, motocykle z przyczepkami i solówki), które mają być używane po dniu 31 stycznia 1940 r. muszą uzyskać specjalne zezwolenie władz oraz muszą być oznaczone znakami rejestracyjnymi. Zezwolenia na używanie pojazdów oraz wydawanie znaków rejestracyjnych udzielają wyznaczone urzędy, do których mają się zwracać właściciele pojazdów.

Urzędami, które wydają zezwolenia są w myśl rozporządzenia Generalnego Gubernatora następujące urzędy:

- dla wszystkich pojazdów służbowych wszelkich władz zarządu Generalnego Gubernatorstwa: Urząd Generalnego Gubernatora, wydział zarządu wewnętrznego;
- dla pojazdów oddziałów S. S., policji i wojska: odnośne placówki służbowe danych oddziałów;
- dla wszystkich innych pojazdów: starostwa, a w okręgach miejskich komisarze miast.

Dla stwierdzenia, że wóz został zarejestrowany urzędy wydawać będą specjalne karty rejestracyjne, które każdy kierowca, prowadzący dany wóz, musi posiadać przy sobie. Znaki rejestracyjne muszą być opatrzone pieczęcią urzędu, który wydał zezwolenie.

Dotychczas wydane zezwolenia na używanie pojazdów mechanicznych na terenach Generalnego Gubernatorstwa tracą swoją moc obowiązującą z dn. 31. stycznia 1940 r. Prawo przynawania pewnych wyjątków przysługuje wyłącznie Generalnemu Gubernatorowi.

Rozporządzenie przewiduje surowe kary na tych, którzy będą używali niezarejestrowanych pojazdów, jak również na tych, którzy tego rodzaju pojazdy będą wypożyczali innym kierowcom. Także i kierowcy, którzy nie będą mogli wykazać się zaświadczaniem, zezwalającym na używanie pojazdów będą karani więzieniem, wzgl. karami pieniężnymi, nawet w tym wypad-

ku, jeśli wóz będzie zarejestrowany i będzie posiadał znaki rejestracyjne.

* * *

Rozporządzenie powyższe posiada doniesiło znaczenie ze względu na przejściowy okres pewnego zamieszania, jakie zapanało po zakończeniu działań wojennych. Na terenach Generalnego Gubernatorstwa kursowało wiele pojazdów bez znaków rejestracyjnych, wzgl. z uszkodzonymi zna-

kami, tak, że ustalenie odpowiedzialności w wypadku jakiegoś zajścia na drogach, było bardzo trudnym. Obecnie wszystkie pojazdy otrzymają znaki rejestracyjne, uniknie się także ruchu pojazdów, które z tych, czy owych względów nie mogą być dopuszczone do ruchu po drogach publicznych. W interesie każdego właściciela pojazdu mechanicznego leży zarejestrowanie wozu w odnośnym urzędzie i zaopatrzenie samochodu wzgl. motocykla w znak rejestracyjny.

Führer wśród swoich żołnierzy na Zachodzie.

Najmiłszy podarunek świąteczny dla żołnierzy niemieckich.

Na froncie zachodnim, 28 grudnia. Führer i Naczelny Wódz armji niemieckiej Adolf Hitler obchodził święta Bożego Narodzenia wśród swoich żołnierzy na froncie zachodnim. W dniu 23 grudnia Führer od-

obrony powietrznej Rzeszy oraz kilku fortów. Po zwiedzeniu pozycji na wyzniesiu Spicherer, Führer spędził wieczór w kilku pancernych pozycjach przed Saarbrücken. W dniu 25 grudnia Führer i Naczelny

Führer i naczelny wódz armji niemieckiej zwiedza pozycje niemieckie na froncie zachodnim. Na zdjęciu widzimy, jak żołnierze baterji artylerji przeciwlotniczej wręczają mu podarunek w postaci orła, wyrzeźbionego w drzewie.

wiedził pozycje pułku „Grossdeutschland” oraz swego oddziału przybocznego, jak również jedno z lotnisk polowych. W dn. 24 grudnia nastąpiło zwiedzenie kilku pozycji artylerji przeciwlotniczej w strefie

Wódz kontynuował inspekcję frontu zachodniego. Odwiedził on eskadrę myśliwską na lotnisku oraz wizytował kwatery pułku piechoty Lista, w którym służył podczas wojny światowej.

I tym razem nie udało się!

Angielsko-szwajcarskie pertraktacje gospodarcze zostały zerwane.

Berno, 28 grudnia. Pertraktacje gospodarcze Szwajcarii z Francją i Wielką Brytanią zostały ponownie zerwane. Reprezentacja szwajcarska powróciła do Berna. Na posiedzeniu środowym Rada Związkowa przyjęła wyczerpujące sprawozdanie, które przedłożyli członkowie delegacji. Ponieważ ujęcie tematu ze strony obywateli delegacji nie jest identyczne, przeto zachodzą bardzo poważne trudności. Specjalna komisja Rady Związkowej ma natychmiast przeprowadzić obrady z delegacją szwajcarską, co do możliwości dalszych pertraktacji.

Na temat pertraktacji gospodarczych brytyjsko-szwajcarskich „Neue Zürcher Ztg.” wyraża się jeszcze bardziej pesymistycznie, niż uczynił to przed kilku dniami korespondent londyński tego pisma. Dotychczasowe wyniki rozmów — pisze dziennik — są dla Szwajcarii niezadowolające. Zarówno Wielka Brytania, jak i Francja znajdują się w trudnej sytuacji, która została spowodowana z jednej strony angielsko-francuskim „procesem zjednoczenia” a z drugiej koniecznością rozdzielenia zapotrzebowania dla ludności cywilnej od zapotrzebowania wojska. Jest to konieczność natury politycznej.

W każdym razie przy dobrych chęciach, tak twierdzi pismo szwajcarskie, możnaby uwzględnić słuszne życzenie Szwajcarii, tem więcej, jeśli mocarstwa zachodnie są zorientowane w poważnej sytuacji gospodarczej Szwajcarii. Ponieważ zaś obydwie strony prowadzące wojnę wyjaśniały wielokrotnie, że zależy im na zlokalizowaniu konfliktu, przeto można mieć nadzieję, że usiłowania szwajcarskiej delegacji handlowej, trwające od siedmiu tygodni, a zmierzające do znośnego dla Szwajcarii uregulowania stosunków handlowych angielsko-szwajcarskich, wreszcie zostaną doprowadzone do pomyślnego zakończenia.

Wielka katastrofa samolotu pasażerskiego na nowo otwartej linii Rio de Janeiro-Rzym

Wszyscy pasażerowie ponieśli śmierć.

Rzym, 28 grudnia. Włoskie lotnictwo poniosło olbrzymią stratę. Samolot pasażerski „I-ARPA”, który wystartował z Rio de Janeiro, inaugurując komunikację transatlantycką do Rzymu, zmuszony był do lądowania na terenie Marokka francuskiego. Podczas lądowania samolot uległ zupełnemu rozbiłciu. Siedmiu pasażerów odbywających podróż samolotem poniosło śmierć na miejscu.

Agencja prasowa Stefani opublikowała następujący komunikat: Samolot „I-ARPA”, który dnia 24 grudnia o godz. 4.35 wystartował z Villa Cisneros do Sewilli, nie dotarł do celu swej podróży. W czasie lotu nadawano z pokładu samolotu komunikaty, dowodzące, że lot odbywał się wśród bardzo trudnych warunków atmosferycznych, ale komendant samolotu zdecydował się kontynuować podróż, aby pierwszy ten lot nowej linii lotniczej doprowadzić pomyślnie do końca. W pewnej chwili warunki atmosferyczne stały się tak niepomyślne, że pomocnicza stacja radiowa przestała funkcjonować.

Wynioskowano z tego, że komendant samolotu zdecydował się na lądowanie, przy czym, ponieważ odbyło się ono na nierównym terenie w pobliżu Mogadoru we francuskim Marokku, samolot uległ rozbiłciu. Załoga samolotu w sile czterech ludzi jak również trzech pasażerowie, którymi byli dziennikarze — jeden włoski i dwóch brazylijskich — ponieśli śmierć na miejscu.

Nieszczęśliwy ten wypadek którego jedynym powodem były — jak to podkreśla komunikat — fatalne warunki atmosferyczne, nie spowoduje żadnych zmian w lotniczej służbie włosko-berno-amerykańskiej,

która w dalszym ciągu będzie według planu utrzymana.

Komendant samolotu Antoni Rapp, należał do najbardziej doświadczonych lotników floty powietrznej Włoch i miał za sobą ponad półtora miliona kilometrów przebytych w powietrzu. Zabity w tej katastrofie dziennikarz włoski Mario Messali, współpracownik dziennika „Corriere della Sera” brał udział w wielu tego rodzaju lotach jako specjalny wysłannik redakcji.

Komunikat wojskowy.

Berlin, 27 grudnia. — Naczelne Dowództwo Armji Niemieckiej donosi: Poza nieznanym ogniem artylerji nieprzyjacielskiej, panował na froncie spokój, również i w drugim dniu świąt Bożego Narodzenia.

Ogień i woda.

Brytyjski Imperjalizm nie da się pogodzić z indyjskim nacjonalizmem.

Moskwa, 28 grudnia. — Według wiadomości z Bombaju, Pandit Nehru w artykule „Bombay Chronicle” dobitnie tłumaczył dlaczego Anglia sprzeciwia się zwołaniu zgromadzenia konstytucyjnego w Indiach. Nehru podnosi, że stanowisko Anglii względem zamierzeń indyjskich jest zupełnie jasne. Z dniem bowiem, w którymby się zebrała konstytuanta Indyjska skończyłby się angielski rząd przemocy w Indiach. Angielski Imperjalizm i indyjski nacjonalizm w żaden sposób nie dadzą się uzgodnić. Przyszłość jednak wykaże, kto w Indiach będzie ostatecznym zwycięzcą.

Stała komunikacja lotnicza między Berlinem a Moskwą.

Berlin, 28 grudnia. W ostatnich dniach odbyły się rokowania między przedstawicielami niemieckiej Lufthansy a zarządem głównym floty powietrznej przy radzie Komisarzy Ludowych Z. S. R. R. „Aeroflot” w sprawie podjęcia regularnej komunikacji lotniczej między Berlinem a Moskwą. Prowadzone w przyjacielskim nastroju pertraktacje doprowadziły do umowy między obydwu organizacjami. Stosownie do życzeń obu rządów, regularna komunikacja lotnicza między Berlinem a Moskwą rozpocznie się z dniem 21 stycznia 1940 r.

Japońsko-sowieckie pertraktacje graniczne mają przebieg pomyślny.

Tokio, 28 grudnia. — Ministerstwo spraw zagranicznych Japonji zawiadomiło w ub. środę, że podjęte w Czyocie pertraktacje w celu szczegółowego wytyczenia granicy Mongolji zewnętrznej mają przebieg pomyślny.

Pertraktacje będą kontynuowane od 7-go stycznia 1940 r. w Charbinie.

Łańcuch min ma się przyczynić do zwiększenia bezpieczeństwa.

Amsterdam, 28 grudnia. Według doniesień admiralicji brytyjskiej, zostanie ułożony łańcuch min od wschodniego wybrzeża Anglii do Kinaire Head w Szkocji i aż do ujścia Tamizy. Ten oddalony o 8 mil od wybrzeża łańcuch min ma stanowić zabezpieczenie drogi morskiej dla żeglugi angielskiej i neutralnej. Dotychczas miały być rzekomo ułożone u wschodniego wybrzeża Anglii trzy niewielkie łańcuchy min, a mianowicie w Kanale, przy ujściu Tamizy i przed wschodnim wybrzeżem Anglii na wysokości Flamborough Head.

Wzrost angielskiego deficytu państwowego o prawie 400.000.000 funtów.

Amsterdam, 28 grudnia. „Financial News”, który przed kilku dniami omawiał finanse brytyjskie, ostatnio stwierdza, że angielski deficyt państwowy w bieżącym roku finansowym przekroczył już sumę 626,281.742 funty, gdy w tym samym czasie roku ubiegłego wynosił tylko 242,790.000 funtów.

UCIECZKA z bankrutowanych WŁADCÓW

JAK zginęło Państwo Polskie skutkiem zdrady Anglii

Reportaż Rudolfa Stache.

Obywatele, rząd opuścił Warszawę!

Teraz musi chyba zapanować pokój!

Anglia nie chce zawarcia pokoju przez Polskę!

W godzinach wieczornych 5-go września usłyszano już odgłosy strzałów armatnich z pobliskiego frontu. Sytuacja armii była beznadziejna. Jeden ze sprawozdawców pewnego pisma szwedzkiego przeprowadził wywiad z wyższym oficerem armii polskiej, który uszedł z Warszawy i został przez władze litewskie internowany. Oficer ten powiedział:

„Cała Polska była przekonana, że Hitler przesadza. Szybkość, z jaką Niemcy prowadzą wojnę jest wprost fantastyczną. Niewiarygodną wprost jest ilość tanków i samolotów, użytych w tej wojnie. Niemieckie samoloty niszczyły oddziały polskiej armii, zanim te wogóle zdolały się zorganizować. Już w pierwszych dniach połączenia kolejowe nie istniały. Konie, ciągnące działa polskiej artylerji zostały wybite przez ogień karabinów maszynowych ze samolotów. Wkrótce po wybuchu wojny liczne oddziały artylerji nie były już w stanie zmienić swoich pozycji. (Czy to w pobliżu niemieckiej czy rosyjskiej granicy, wszędzie armja polska narażona była na natoty nieprzyjacielskie. Wszystko to było wprost beznadziejne!”

Mieszkańcy Warszawy zapewne zorjentowali się w tej beznadziejnej sytuacji, gdy ambasador brytyjski opuścił Warszawę we wczesnych godzinach porannych dnia 5 września.

„Anglia zdradziła nas!” — zabrzmiało po raz pierwszy na ulicach Warszawy. Masy ludzi zgromadziły się pod gmachem ambasady i usiłowały zdemolować budynek. W ciągu następnych dni słyszano się coraz więcej przekleństw pod adresem Anglii. Potem wreszcie tłumy wtargnęły do budynku ambasady i podłożyły ogień. Wkroczyły wówczas oddziały wojska i policji, które ogień ugasiły.

Strach padł na Warszawę.

Nastroj anty-angielski wzrastał!

Wszędzie, gdzie tylko rozpoznano Anglików — napadano na nich. Lud mścił się za zdradę. Lud odpłacał się w ten sposób Anglii za to, że jego synowie musieli wyruszyć na wojnę za Anglię.

Wymowne sprawozdanie z rozgoryczenia ludu polskiego wobec Anglii podał sprawozdawca szwedzkiego pisma „Dagens Nyheter”: Piszono: „Każdy nowy dzień przynosił z sobą bomby i pożary, a Anglia milczała i milczała także Francja. Wśród dręczącej ciszy patrzyła Polska na swoje osamotnienie, jak na wielkie nieszczeście. Jeszcze w niedzielę pytała mi się zaniepokojona służąca, co uczynią Francja i Anglia. Jej syn został powołany do wojska ostatnim rozkazem mobilizacyjnym. Jego życie zależało od tego, co postanowią mocarstwa zachodnie. W każdym spojrzeniu widziało się rozczarowanie. Rozczarowanie i zdziwienie. Pytano się: „Czy rzeczywiście pozostawiono nas własnemu losowi?”

A Anglia rzeczywiście pozostawiła Polskę jej własnemu losowi.

Dnia 6 września o godz. 21 radio angielskie ogłosiło komunikat: Rząd polski przeniósł się z Warszawy do Lublina.

Wiadomość tę usłyszano i w Polsce. Na ulicach Warszawy ludzie patrzyli na sie-

bie przerażeniem oczyma. Wiadomości angielskie, które dotychczas słyszano, były zatem nieprawdziwe, jeśli ta nowa wiadomość zgodna jest z istotnym stanem rzeczy!

Wiadomość ta została potwierdzona!

Anglia po raz pierwszy powiedziała Polsce prawdę!

W nocy 7 września, o godz. 2.36 nad ranem także i radio warszawskie podało do wiadomości ludności polskiej fakt, że rząd uciekł i że dotychczasowi władcy nie mają zamiaru wytrwać do ostatka wśród własnego narodu. Odnośna wiadomość, podana przez Polskie Radio brzmiała krótko: „Obywatele, rząd opuścił Warszawę!”

Szyderstwo Anglii.

Jak pomoc, obiecana przez radio, wyglądała w rzeczywistości.

Odezwa powtarzana była z ust do ust po całej Warszawie.

„Należy nerwy trzymać na wodzy i nie wierzyć plotkom!” — tak przecież brzmiał dosłowny tekst odezwy. Wojna nie jest romantyczną przygodą, ale poważnym wydarzeniem! Zachować spokój i oszczędzać nerwy. Wojna może trwać jeszcze długo!

Było naiwnem szyderstwem domagać się od mieszkańców Warszawy, aby oszczędzali nerwy. Tchórzliwi władcy, którzy uciekli w bezpieczne miejsce, mieli wiele sposobności do odzyskania spokoju. A tymczasem w Warszawie nieodpowiedzialni ludzie pędzili lud w otchłań nieodgadnionego losu.

Anglia jeszcze w tym czasie nie zaprzestała nagrywać się z ludności Warszawy w niegodziwy sposób. W dn. 7. września radio warszawskie podało następującą wiadomość: „Nasi sojusznicy nie tylko pomagają nam przez siły wojenne na zachodzie, ale także oblecują nam na ‘alchymii eteru męstwo i ufność’ W dniu dzisiejszym radio angielskie rozpoczęła nadawanie wiadomości w języku polskim. Inauguracja tych polskich audycji będzie przemówieniem ambasadora polskiego w Londynie Raczynskiego...”

Anglia więc zdecydowała się przyjąć Polskę z pomocą w eterze. Wyglądało to jednak zupełnie inaczej, niż się ogłosiło w Polsce spodziewano. Anglia wysłała fale radiowe zamiast eskadr bojowych samolotów!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Niemiecko-rosyjski układ kolejowy.

Dzielić punktów granicznych wymiany towarowej.

Berlin, 28 grudnia. — Między Niemcami ministerstwem komunikacji a komisarjatem ludowym dla spraw komunikacji ZSRR. został podpisany układ kolejowy. Układ ten zawiera cały szereg przepisów i taryf.

Na podstawie układu wchodzi w życie niemiecko-rosyjski obrót towarowy, regulujący przewożenie towarów przez dzielnicę punktów granicznych. Wykaz tych punktów przedstawia się następująco: Szczepki—Augustów, Prostki—Grajewo, Małkinia—Zaremba, Platerów—Siemiatycze, Terespol—Brześć Litewski, Chełm—Jagodzin, Bełzec—Rawa Ruska, Żurawica—Przemyl, Nowy Zagórz—Zaluz.

Powyższe punkty zostały natychmiast otwarte dla ruchu towarowego. Już od kilku dni przechodzą przez nie całe pociągi olejów mineralnych i zboża. Jedynie otwarcie punktu granicznego Chełm—Jagodzin zostanie opóźnione o pewien okres czasu a to z powodu naprawy mostu na Bugu.

Obecna bezpośrednia niemiecko-rosyjska taryfa transportowa odpowiada w ogólnych zarysach dotychczasowej taryfie nie-

miecko-polsko-rosyjskiej. Jedyna różnica polega na tem, że koszty transportu na kolejach niemieckich i dawnych kolejach polskich nie będą obliczane oddzielnie, lecz w całości na przestrzeni od granicy niemiecko-sowieckich interesów aż do niemieckich dworców kolejowych. Po stronie rosyjskiej koszty transportu będą przejściowo obliczane odrębnie na przestrzeni od granicy interesów niemiecko-rosyjskich do dawnej granicy polsko-sowieckiej według dawnej taryfy niemiecko-polsko-sowieckiej, a odrębnie na przestrzeni od dawnej granicy polsko-sowieckiej do dworców rosyjskich według taryfy rosyjskiej. Dla najważniejszych towarów (zboże, oleje mineralne, żelazo i stal, wyroby żelazne i stalowe, wyroby metalowe, wyroby z konopli i lnu, rudy żelazne i manganowe), ustalono już taryfy, które uwzględniają bezpośredni przewóz kolejowy. Następne taryfy kolejowe znajdują się w opracowaniu.

Następnie zawarto układ graniczny, który reguluje rozwój ruchu kolejowego na obustronnych dworcach granicznych, jak również układ odnoszący się do wzajemnego użytkowania wagonów kolejowych. W okresie przejściowym towary pochodzące z terenu sowieckiego a przeznaczone dla Niemiec, będą na punktach granicznych przeladowywane do niemieckich wagonów towarowych. Towary wysłane z Niemiec do Rosji Sowieckiej będą natomiast przeladowywane na wagony rosyjskie. Niebawem ukaza się odpowiednie przepisy, dotyczące ruchu osobowego.

Układ został podpisany w dniu 23 grudnia b. r. w Moskwie, przy czym ministerstwo komunikacji Rzeszy reprezentował radca ministerjalny dr. Holtz, a komisarjat ludowy dla spraw komunikacji dyrektor wydziału ruchu wewnętrznego Nisowzew.

Mowa tronowa cesarza Japonii z okazji otwarcia parlamentu.

Tokio, 28 grudnia. — 75-te kolejne posiedzenie parlamentu japońskiego dokonał osobliście cesarz.

Z zadowoleniem podkreślił on w swym przemówieniu coraz bardziej pogłębiającą się przyjaźń Japonii i państw związanych z nią traktatami. Omawiając sprawę konfliktu chińskiego, podkreślił cesarz wielkie poświęcenie korpusu oficerskiego i wojska na froncie i jedność społeczeństwa w kraju. Sytuacja w świecie, która w związku z wybuchem szeregu nieporozumień uległa zmianie, wymaga dokładnego zbadania i energicznych kroków w celu rozbudowy sił narodowych, aby tem samem przyczynić się do zabezpieczenia cesarstwa i stabilizacji stosunków w Azji Wschodniej.

Kończąc, zwrócił się cesarz z apelem do parlamentu, by w obliczu poważnej sytuacji, zechciał wziąć pod uwagę konieczność pożytecznej współpracy.

Francuzi ponoszą ciężary wojny Anglików.

Genewa, 28. grudnia. — Francuska „machina konferencyjna” pracuje na raty. W ub. wtorek rozpoczęły się w senacie obrady nad budżetem na rok 1940, który w pierwszym czytaniu został odrzucony. Senat pragnie zakończyć swe obrady już we czwartek wieczorem. Sprawozdanie senatora Gardeya o przykrych zagadnieniach pieniężnych wojny angielskiej wywarło na senatorach wrażenie przygnębiające. Gardey oświadczył, że drogą zwiększenia cłażarów podatkowych nie będzie można pokryć wysokich kosztów wojennych i że okazał się potrzeba uciekania się do pożyczki. Kapitałiści będą zmuszeni — zachęcał senator — gorliwie podpisywać pożyczkę, aby tem samem uniknąć inflacji, a co zatem idzie dewaluacji franka.

Swoi i obcy.

Wszystkich ludzi, z punktu widzenia stosunku ich do nas, dzielimy na „swoich” i „obcych”.

Swoi, — to ci, o których wiemy napewno, ile mają lat i ile pieniędzy.

Wiek i majątek ludzi obcych jest nam nieznamy całkowicie i po wszystkiek czasy, i jeśli kiedykolwiek tajemnica ta zostanie przed nami odsłonięta, — obcy w mgnieniu oka zamienią się w swoich. Ta ostatnia okoliczność jest dla nas niesłychanie kłopotliwa z następujących powodów: swoi są zobowiązani mówić nam prawdę w oczy, a obcy — bardzo delikatnie kłamać.

Im więcej ma ktoś ludzi swoich, tem więcej wie gorzkiej prawdy o sobie i tem ciężiej żyje mu się na świecie.

Naprzykład, spotykasz na ulicy obcego człowieka; uśmiechnie się przyjaźnie i powie:

— Jaka pani dziś świetnka!

Jeśli zaś w trzy minuty później (czy można zmienić się w tak krótkim czasie!) — zbliży się swój, popatrzy podejrzliwie i powie:

— Dlaczego masz dziś taki zapuchnięty nos? Czy to z kataru?

W chorobie doznajemy od obcych wyłącznie radości i dowodów sympatii: listy z wyrazami współczucia, cukierki, kwiaty.

Swoi będzie przedewszystkiem rozpytywał, gdzie i kiedy zlapaliśmy hiszpankę, jak gdyby to było najważniejsze. Kiedy zaś narzeczcie, jego zdaniem, czas i miejsce

zostanie ustalone, zacznie robić wyrzuty, jak można było zaziębić się właśnie tam i właśnie wówczas.

— Kto to widział, żeby chodził bez kalendarza do cioci Mani! To doprawdy oburzające — podobna lekkomyślność w twoim wieku!

Obcy, ponadto, udają ogromne zainteresowanie naszą chorobą, której usiłują nadać poważne znaczenie

— Mój Boże! Ależ pani — zdaje mi się — kaszle! To okropne! Pani ma napewno zapalenie płuc! Na miłość Boską niech pani zwoła konsyljum! Z tem nie można żartować! Jestem pewny, że oka dziś nie zmrużę z niepokoju!

Wszystko to takie miłe; choremu zawsze pochlebia; jeżeli ktoś jego śmieszna infekcję wartości 37 i jedna dziesiąta, uhonoruje nazwą zapalenia płuc.

Swoi zachowują się zupełnie inaczej.

— No patrzcie państwo! W łóżku się wyleguję! Czy to nie wstyd, przez takie głupstwo! Zdumiewająca hipochondria!... Trzeba się przecie wziąć w ręce, a nie pieścić się z byle powodu.

— Ładne głupstwo, kiedy mam 38 stopni gorączki, — chory dodaje sobie cały stopień.

— Wielkie rzeczy — psawki się swój. — Lubie, kiedy ktoś z podobną gorączką wybiera się na tamten świat. To śmiechniel

Jeszcze przez dobrą chwilę będzie się rozkoszował przypominaniem zabawnych zdarzeń, kiedy niedożył nieboszczyk przewracał oczami i jęczał, a w dwie godziny później opychał się piezonym indykiem.

Opowiadania te mogą doprowadzić do wielkości i naprawdę podniosą gorączkę

do tej wysokości, którą napędza sfabrykowałyśmy dla swoich.

W narzeczu swoich nazywa się to „dodaniem otuchy choremu kuzynowi”.

Stosunki towarzyskie ze swoimi są niesłychanie utrudnione i denerwujące.

Obcy witają nas wesoło i udają, że są nam nieskończenie radzi.

A ponieważ nie powinniśmy wiedzieć, ile mają lat, więc będą mieli twarz zlekka uśmiewaną i odnieść może, będą opowiadał o rzeczach wesołych, w ruchach aui cienia ociełają się i nudy.

Skoro nie wolno nam wiedzieć, ile mają pieniędzy, będą częstowali kosztownymi i smacznie rzeczami, żeby nie wyprowadzić nas z błędu. Z tego samego powodu zaproszą do najlepszego pokoju, z najładniejszymi meblami. Sypialnego, z podartymi firankami i stolkiem zamiast umywalni nie pokażą, nawet na usilne prośby.

Na stole będą nowe filiżanki, imbrzyk z całem uchem, czysty obrus, a temat rozmowy jak najmiłszy dla kochanego gościa; o jego talencie, w braku zaś talentu, — o nowym kapeluszu, a jeżeli i kapelusza nie ma — o szlachetnej duszy.

Ze strony swoich nigdy nie podobnego nas nie spotyka.

Wszystkie daty urodzin znane im są na pamięć, więc mruczą pochmurni i znużeni:

— Ach moja kochana, starość nie radość. Już trzeci dzień głowa boli.

Po chwili przypomnia, ile lat upłynęło od czasu ukończenia gimnazjum.

— Jak ten czas leci! Kto by uwierzył, że to już trzydzieści lat temu!

Wiemy, ile mają pieniędzy i szacherki na nie się nie zdarza, to też do herbaty poda-

dzą wczorajsze bułki, będą mówili o cenach mięsa, o stróżu, i o tem, że w starym mieszkaniu wiało od podłogi, a w nowym od sufitu, ale za to kosztuje miesięcznie o 10 zł drożej.

Obcy są zawsze najlepszej myśli o naszej przyszłości. Wszystkie zamierzenia napewno się udadzą. I jakie jeszcze! A cóżby na to powiedział pani rozum, pani wytrwałość, pani niesłychany urok osobisty!

Swoi, wręcz przeciwnie, oplakują zgóry, z niedowierzaniem kiwają głowami i kraczą.

Mają zawsze jakieś ciężkie przeczucia. Nasza lekkomyślność, niedołęstwo, roztrzęsanie, są im dobrze znane, i mogą doświadczyć, jak dwa razy dwa cztery, że największe przykrości są nie do uniknięcia, o ile się nie rozmyślimy i zawczasu nie wybijemy sobie z głowy idyotycznego pomysłu.

Szerokie masy powoli zaczynają zdawać sobie sprawę z tego, że obcy milaj są od swoich. Już dwa razy miałam możność przekonać się o tem. Pierwszy raz — było to w wagonie, — jakiś żołdziejca zaczął krzyczeć na swego sąsiada:

A sąsiad na to:

— A to ciekawe! Widzi mnie pan pierwszy raz w życiu, i pozwala sobie wymyślać, jak rodzonemu bratu! Wie pan, to przechodzi wszelkie granice!

Po raz drugi — słyszałam, jak pewna młoda meżatka chwaliła swego meża:

— Jesteśmy już cztery lata po ślubie, a on jest zawsze grzeczny, uprzejmy, uważny, zupełnie jak obcy!

Słuchaczy nie zdziwiła ta niezwykła pochwała.

I mnie też nie zdziwiła.

Polowanie nlem. łodzi podwodnej na angielski tankowiec.

Londyn, 28. grudnia. — Angielski okręt dla przewozu ropy „Dixcov” (3790 ton) znalazłszy się w odległości 300 mil na południe od Azorów doniósł w depeszy radiowej, że był ścigany przez niemiecką łódź podwodną.

Dalszych wiadomości brak. Należy się zatem liczyć z utratą tego okrętu.

Trzęsienie ziemi w Turcji.

Ankara, 28 grudnia. — Wczorajszej nocy, między godz. 2-gą i 5-tą stwierdzono wypadki trzęsienia ziemi w wielu miejscowościach Anatolji. Ankara była prawdopodobnie punktem centralnym czterech wstrząsów ziemi, z których dwa były bardzo silne.

Przypuszcza się, że w szeregu miejscowości było wiele ofiar w ludziach i zwierzętach.

Silne trzęsienie ziemi zanotował sejsmograf.

Heldelberg, 28 grudnia. — Stacja sejsmograficzna obserwatorium astronomicznego w Koenigstuhl zanotowała w nocy z 26 na 27 grudnia br. silne trzęsienie ziemi. — Pierwsze wachanie aparatu nastąpiło o godzinie 1-ej, 2 minuty, 22 sekundy. Główne trzęsienie ziemi zanotowano o godz. 1-ej, 10 min., 7 sekund. Trzęsienie ustało o godzinie 3.55. Trzęsienie mogło mieć miejsce w odległości około 2.000 km.

600 osób poniosło śmierć podczas świąt w USA.

Nowy Jork, 27 grudnia. Podczas wzmożonego ruchu świątecznego w czasie trzech dni 24—26 bm., wydarzyło się w USA wiele nieszcześliwych wypadków na liniach komunikacyjnych. Ogółem zameldowano dotychczas śmierć 600 osób.

Polawiacze perel.

Węgierski kapitan, Geza Iderer, jest to olbrzym, dochodzący do dwóch metrów wysokości, szeroki w barach i posiadający niezwykle rozwinięty organ głosowy. Od 15-tu lat przebywa ten Goliat węgierski na morzach południowych i na Dalekim Wschodzie, wojuje z ludożercami, łowcami głów i białymi bandytami, aby w końcu wyładować w rodzinnym Budapeszcie.

Do najbardziej interesujących przeżyć zalicza kapitan Iderer czas, kiedy przeżywał na chińskim statku polawiaczy perel.

Chińskie towarzystwo okrętowe Ihutszany powierzyło mu dowództwo jednego ze swych żaglowców, pozwalając dobrać sobie załogę, wedle uznania.

Zadanie to nie było łatwe. Marynarze na ogół niechętnie zapoznają się z ciężkim trybem poszukiwaczy perel. Zdarza się więc bardzo rzadko, aby biały człowiek zdecydował się na taką służbę, ponieważ odsuwa ona go na całe lata od wszelkiej łączności ze światem. Godzi się przeważnie wówczas, gdy chce uniknąć spotkania z niekimiłowymi władzami portowymi. Trzeba więc było szukać załogi wśród ludzi innych ras.

Pełnych dwadzieścia osiem miesięcy trwała niebezpieczna podróż, która kapitan Iderer przedsięwziął ze swą kolorową załogą. Oprócz niego znajdował się na pokładzie tylko jeden biały. Był to Szwed, sternik.

Przedewszystkiem chodziło o znalezienie odpowiedniego do polowu obszaru.

Cenne muszle spoczywają zwykle w morzu na głębokości od 8 do 30 metrów, na dnie, w miejscach, gdzie przez całe dziesiątki lat nie przepływa żaden okręt.

Iderer wziął początkowy kurs na wyspy Benin.

Odrzuć, w pierwszych dniach, po podniesieniu kotwicy, rozpoczęła się na statku polawiaczy perel gorączkowa praca. — Wkrótce włożył Iderer po raz pierwszy w życie kostium nurka, aby osobiście poszukać na dnie wartościowych muszli.

Dziwne uczucie ogarnęło go, gdy uzbrojony jedynie w coś w rodzaju trójzęba, ze stalowym zakończeniem, począł spacerować po dnie morskiem, obserwując dziwne życie podwodne.

W pewnej chwili pojawiła się duża ryba, Iderer ugodził ją swą bronią. Ryba unknęła zostawiając za sobą długą smugę ozerwonej krwi. Od razu pojawiła się dookoła niego cała masa najrozmaitszych ryb. Szczęściem dla niego nie było pośród nich żadnego większego drapieżnika. Mur stworzył o szklanych oczach, otoczył go ciętym kołem, patrząc na dziwnego, nieznanego potwora. Wtedy Iderer przekonał się, że na dnie morskiem trzeba używać broni jedynie w chwili prawdziwego niebezpieczeństwa.

Podczas każdego takiego zejścia na dno, spędzał on półtorej godziny pod wodą, napelniał swój kosz muszlami i potem nakażywał przez gumową rurkę, aby go z powrotem wciągnęto na górę.

Wielka ofensywa lotnictwa rosyjskiego.

Setki bombowców w natarciu na Finlandję.

Helsinki, 28 grudnia. — Według nadeszłych wiadomości, w drugim dniu świąt Bożego Narodzenia miały miejsce nad Finlandją masowe naloty setek rosyjskich samolotów bojowych, które zrzucały w wielu miejscowościach liczne bomby. W Helsinkach dwukrotnie zapowiadano alarm lotniczy.

Sowieckie bombowce zniszczyły na znacznej przestrzeni linie kolejowe, zaś na odcinku kolejowym Riihimaki zombardowały ważny węzeł kolejowy. Sowieckie ataki lotnicze były kierowane również na inne centra i obiekty kolejowe, w szczególności zaś na Kouvola.

Sztab generalny leningradzkiego okręgu wojskowego donosi, że w dniu 26 grudnia br. miały miejsce jedynie nieznaczne potyczki patroli. W niektórych miejscach działała artylerja. Rosyjskie eskadry lotnicze dokonały lotów wywiadowczych.

Helsinki, 28 grudnia. — Według fińskiego komunikatu wojennego z dnia 26 grudnia mieli Rosjanie atakować na różnych punktach półwyspu Karelskiego przy użyciu tanków. Miała miejsce wymiana strażaków artylerji oraz naloty.

Katastrofa morska angielskiego transportowca wojskowego.

Dlaczego statek pasażerski „Samarja” musiał przerwać swój rejs do Ameryki?

Amsterdam, 28 grudnia. — Wielki angielski okręt pasażerski „Samarja” (19.597 ton), niespodziewanie przerwał swój rejs do Ameryki i powrócił do swego portu w Anglii. Dotychczas nieznaną przyczynę tego powrotu zdradza obecnie „Het Nieuwland Dagblatt”.

Pismo mianowicie donosi, że „Samarja” zderzyła się w kanale La Manche z angielskim transportowcem, wiozącym żołnierzy angielskich na urlop świąteczny do kraju. O tym wypadku nic nie było słychać w Anglii. W końcu agencja „Reutera” zako-

mułkowała, że „Samarja” poprostu uległa zderzeniu i dodała, iż mostek kaptaniowski uległ zniszczeniu oraz, że kilka łodzi ratunkowych zaginęło. O drugim statku, który uległ katastrofie, powiedziano krótko, iż uległ on „lekkiej awarii”.

Główny atak został dokonany na Suwan-tojaerwi. Ataki rosyjskie miały jednak być odparte. Na granicy wschodniej, nad północno-wschodnią częścią jeziora Ladoga nie zanotowano żadnych ważniejszych wydarzeń, poza potyczkami patroli i lekkim ogniem artyleryjskim. Na innych odcinkach frontu nie zaszło nic szczególnego.

W dniu 25 grudnia samoloty rosyjskie wielokrotnie atakowały baterje w Koivisto i fińskie ataki przybrzeżne, a również niektóre przybrzeżne fortyfikacje. W dniu 25 grudnia dokonało rosyjskie lotnictwo szeregu ataków bombowych szczególnie na Helsinki, Tampere, Hanko, Porfoo, Viipuli, Kaekisalmi i Sorafawala oraz na punkty węzłowe linii kolejowej Ellensvaaren-Holmantsi. Również fińskie lotnictwo przeprowadziło szereg ataków bombowych i odbyło walki powietrzne, uzyskując wyniki drogą zestrzelenia aparatów rosyjskich.

Lud Afryki nie zaginie.

Afrykańczycy obchodzili manifestację niezależności.

Amsterdam, 28 grudnia. W dniu 16 grudnia uczliła ludność burska zamieszkała na terenie Afryki Południowej swe uroczystości narodowe, poświęcone pamięci wielkiego zwycięstwa, odniesionego w roku 1838 przez pionierów pod wodzą Andrzeja Pretoriusa nad naczelnikiem plemienia Zulusów, Dingaanem. Ten dzień był i w roku bieżącym okazją do odbycia całego szeregu podniosłych manifestacji na terenie Unji Południowo-Afrykańskiej.

W związku z odsłonięciem pomnika ku czci wodza pionierów Piet Retiefa zamordowanego przez bandy Dingaasa, wygłosił przywódca nacjonalistów południowo-afrykańskich dr. Malan, podniosłe przemówienie, w którym wezwał społeczeństwo tej części świata do jedności politycznej oraz gospodarczej wytrzymałości.

W czasie wielkiej manifestacji, jaka miała miejsce w parku imienia Groota Schut-a, van Zyl, prezydent sądu najwyższego prowincji Kap zwrócił uwagę na gospodarczy ucisk społeczeństwa afrykańskiego. — Afrykandowie, którzy przedtem byli panami tej ziemi, obecnie zeszli do roli nosicieli wody, stali się parobkami i niewolnikami zagranicznego kapitału.

Temu niemożnemu stanowi rzeczy musi społeczeństwo afrykańskie położyć kres. M in. oświadczył van Zyl w swej mowie, że wierzy w wzrost ludu południowo-afrykańskiego i w nieśmiertelność jego języka. — Pozwólcie nam dążyć wszelkimi siłami do uzyskania gospodarczej i narodowej niepodległości.

Pozatem odbyło się podobne zebranie w Bloemfontein. Tam, pod pomnikiem ku czci poległych w czasie wojny burskiej 28 tysięcy kobiet i dzieci, przemawiał miejscowy duchowny Kotze. W mowie swej powiedział on, że „ten biały pomnik jest dowodem, co oznacza brytyjskie imperjum. Panowanie angielskie dotychczas nie rozwiązało ani jednego naszego problemu życiowego, wręcz przeciwnie uczyniło ono nasze życie cięższym i niezdolnym”. W dalszym ciągu swego przemówienia dr. Kotze oświadczył, że z chwilą przybycia Anglików do Afryki rozpoczęła się dla Burów wojna wyzwolenicza, trwająca już 130 lat i której to wojny niema końca. Jeszcze dzisiaj znajduje się ludność na łańcuchach, która w 1836 roku deptała jej przodkowie, aby ująć przed angielskim władztwem przemocę. Społeczeństwo Afryki pld. chce się uwolnić od wrażeń przemocy, chce na zawsze rozstać się z imperjum angielskim, w którego ramach niema miejsca dla wielkiego narodu.

Anglia czyni wysiłki, aby droga ucisku, rozproszenia i całkowitego zniszczenia zmusić naród do tego, aby się uważał za coś bezwartościowego. Dla uświadomionego narodowca afrykańskiego nie istnieje jakiegokolwiek pojednanie z Anglią. Równoprawienie ludów żyjących pod knutem angielskim jest niczym innym jak zwykłym oszustwem. W tem państwie nie ist-

nieje nic poza angielskim nacjonalizmem. Uczucia narodowe afrykańczyków są znienawidzone i jako takie ulegają uciskowi i zniszczeniu. Dr. Kotze wezwał ludność, aby uczęszczała do świątyni narodowych, bowiem w kościołach angielskich nie istnieje wolność słowa. „Musimy — powiedział dr. Kotze — w ten sposób wystawić pomnik wdzięczności naszym bohaterom. Musimy wręczyć koniec angielskim stosunkom i angielskiej pysze. Domagamy się wolności narodowej, wolności kościoła i wolności nabożeństw”.

Na zebraniu w Potchefstroom przemawiał van Rensburg, szef administracji wolnego państwa orańskiego. Ze słów jego wynikało, że mimo ucisku, społeczeństwo afrykańskie znajduje się w rozkwicie. Język ludu afrykańskiego, doniedawna poniżany, rozchodzi się na falach eteru i jest słyszany zagranicą. Obchody 100-letniej rocznicy wielkiej akcji burskiej przyczyniły się do wzmocnienia poczucia ludno-

45.000 górników porzuciło pracę.

Fala strajków w Belgji wzrasta.

Bruksela, 28 grudnia. — Sytuacja w belgijskim świecie górniczym uległa dalszemu pogorszeniu się. Obecnie już 45.000 górników przyłączyło się do akcji strajkowej.

Belgijski Związek Gospodarczy „Boerenbond” zajmował się na swem dorocznym zebraniu odbytem w Leodjum, skutkami jakie wywiera angielska blokada na gospodarkę belgijską. Prezydent Mullie wyjaśnił, że przywóz surowców do Belgji, a zwłaszcza przywóz paszy dla bydła w najlepszym wypadku zmniejszył się o 50 proc.

Spadek przywozu paszy odbija się niewątpliwie ujemnie na hodowli cieląt i świń. Mówca zajął się również możliwościami dalszego zaostrzenia blokady angielskiej, skutkiem której przywóz środków żywności do Belgji będzie musiał być zmniejszony o 3/4.

Jak w dalszym ciągu donoszą nam z Brukseli fala strajków uzyskała swój punkt kulminacyjny w okręgu Hainaux. Formalnym powodem wybuchu strajku jest znane rozporządzenie o przedłużeniu czasu pracy dziennej z 7 i pół na 8 godzin. Jasnym jest jednak, że poza tym względem formalnym istnieje także głębsze przyczyny natury politycznej. Źródłem ruchu strajkowego jest okręg, w którym robotnicy mają szczególnie radykalne zapatrywania. Inicjując strajk przywódcy radykalnych sfer robotniczych chcą zaprotestować przeciwko polityce belgijskiego rządu Pierlot’a, a zwłaszcza przeciwko socjal-demokratycznym członkom gabinetu. Pozatem strajkujący chcą zaprotestować przeciwko oficjal-

ści. Lud afrykański nigdy nie zaginie. Wprawdzie uległ on zubożeniu, jednak odnalazł swoją duszę.

Z DNIA.

Listonosz.

Nikt dosłownie nie jest tak upragniony w każdym domu, jak listonosz. Gdy tylko pokaże się na podwórzu z wypchaną torbą i niebieską opaską na rękawie, kierując się ku niemu oczy wszystkich mieszkańców domu. Z jednym z takich czynnych listonoszów odbyliśmy rozmowę.

— Teraz to wiemy, że żyjemy. Takiego, panie, szaconku dawno nie mieliśmy. Każdy dozorca, czyli stróż musi uchylać macedziejki, bo jenocej obraza władzy. Ten niebieski galganek nadaje takiego „smiru” jak żaden moudur przedwojenny. Ale szaconek stróża to dla mnie szalenie. Każda dzierlatka, czyli też narzeczona gna do mnie z uśmiechem i pyta:

— A jest coś dla mnie?
— A niby co? — powiadam takiej dzierlatce. — A ona do mnie żabki szczyrzy:
— A nie ma listu od Ferdusia internowanego.

— Bo to trzeba panu wiedzieć, że polowa listów to od internowanych, a druga polowa, to od jeńców. Większość moich klientów to baby. Ale jakie. Paluszki liżać. I to wszystko gna za mną jak w piec. Wczoraj na przykład przychodzi do niejkiej majstrowej Srubstak, co to mieszka na Przyryнку. Daje ja jej list. A ona jeszcze go nie czytała, tylko na szyję mi się rzuca i powiada:

— Wybawicielu ty mój. A ja głupia myślałam, że mnie Olek rzucił. Pocziwy, mąż.

— Z trudem wyrwałem się z mocnych ramion i powiadam: Nie znam pani Oleksia. Jezdem na służbie i wymagam szaconku. I pokazałem Srubstakowej niebieską opaskę. Baba zemgliała. Ledwo ją docucilem.

— Jak tak można straszyć, panie listonosz — powiada do mnie. I jeszcze raz mnie pocałowała.

— A dziś to miałem jeszcze lepszą przygodę. Wchodzę na trzecie piętro. Pukam do drzwi. Ktoś się odzywa. — Listonosz jezdem — mówię. Naraz słyszę okropny śtuk, jakby zwałenie się jakiegoś cielska. I potem cisza. Uplynęła może minuta przychodzi znowu ktoś i pyta. Powiadam listonosz czynny jezdem, otworzyć! Znowu jakieś cielsko padło. Schodzę ja do dozorey i powiadam do niego o tej przygodzie. Chłop spojrzal na opaskę, stanął na baczność i mówi: Panie władza pocztowa, ja idę na górę! Okazało się, że przed samą wojną jakiś drab podał się za listonosza i ograbił doszczętnie tych staruszków. Teraz myśleli, że on przyszedł ich odwiedzić i stąd mgleli na akord. Wracam im list od wuuka, który przez pomyłkę zajechał aż na Węgry i teraz jest internowany. Z radości stary rzucił mi się w raniona, a starszka wyniosła resztę przedwojennej sliwowicy i dała mi w garść. Ponieważ nam nie wolno łapówek przyjmować, więc szybko wlałem do szklanki i wyciągnąłem na miejsce.

— Teraz panie to tylko być listonoszem. Ma się znajomości. Wpuszczają nie przez drzwi kuchenne, ale od razu człowiek wali do salonu przez front. Każą usiąść. Pytają o wiadomości, bo to jest się na poczcie i przy telegrafie.

Na zakończenie powiedział mi kilka wiadomości.

— Muszę się już spieszyć — powiada — bo mam jeszcze 23 listy od internowanych i jeńców niewolnych. A tu już późna godzina.

Poszukiwanie się wzajemne

MARIA SOLDANOWA — dwie dzieci, wracać Kraków — czworo dzieci z babcią w domu. 120489

P. PUNICKA Wanda prosi o pomoc w znalezieniu adresów Administratora. Kraków, Bracka 6, albo do Jarosława. — Wskazanie adresu chętnie wynagrodzi. 12548

ZONA poszukuje Józefa Zbika. Proszę zawiadomić: Wilno, Mickiewicza 1, Maria Kolarzewska. 12567

CIESLEWICZ Władysław poszukuje rezerwy, który miał o nim jakąkolwiek wiadomość proszony zawiadomić żonę, Kraków, Krowoderska 55, parter. 12681

BOROWIEC FRANCISZEK, lat 33, rezerwa 3 Kompania Saperów Pion. Jarocin Poznański. O jakiegokolwiek wiadomości o nim blaga strokadosa ma Kraków, I. Osiedle Oficerskie 69, m. 3. 12729

POSZUKUJE Leopolda SIEKIERA. Ktoby wiedział, proszę zawiadomić Bracka 2 Kraków, — M. Jureczko 12753

Ktokolwiek widział we Lwowie lub okolicy Jez-życze WRÓBLA z Krakowa lub ma jakąkolwiek o nim wiadomość, proszony jest zawiadomić ma Kraków, Jana 18, — m. 3. 12819

Ktoby widział Jana NORKA, który w dniu 1 XII wyjechał do Warszawy, Zgłoszenia Kraków Garn. carska 6. 12735

ZALEWSKI Wincenty — por. 2 pułku szwoleżerów, zamieszkały w Gdyni, ostatnio widziany pomiędzy Chelm — Krasny Staw. Ktokolwiek spotkał, proszony powiadomić: Czesław Maciejowski: Kraków, ul. Szewska 23, Bławaty. 12669

SCHMIDT Zdzisław, zamieszkały ostatnio Poznaniu, Maleckiego 33 — ktokolwiek spotkał, proszony powiadomić: Biuro Złeczeń, MAJEWSKI, Krowoderska 41 (Dział Poszukiwań Zaginionych). 12781

JORDANOWA Helena Krakowa, widziana we Lwowie — ktokolwiek spotkał, proszony bardzo powiadomić: Biuro Złeczeń, MAJEWSKI, Krowoderska 41 (Dział Poszukiwań Zaginionych). 12780

KURZEJA Jan z Warszawy, nauczyciel, widziany w Lublinie — jakiegokolwiek wiadomość o wymienionym kierować: Biuro Złeczeń, MAJEWSKI, Krowoderska 41 (Dział Poszukiwań Zaginionych). 12779

STANIEWSKI Romuald, kapral podchor. I. Baonu Morskiego Wejherowo — ma proszę bardzo o wiadomości: Biuro Złeczeń, MAJEWSKI, Krowoderska 41 (Dział Poszukiwań Zaginionych). 12778

PAN, który przyszedł z Przemysła z podzwoniem od mego syna, raczy podać adres lub zgłosić się do Tokarskiej. 12744

BORKA Jurka kto widział lub zna adres, proszę podać za wynagrodzeniem: Jadwiga Fryzulska, mająca tel. Piłca, poczta Piłca. 12980

Wolne posady

GOSPODARSTWA wolna poszukiwana Zyciorysa fotografii konieczne. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12499”. 12499

POTRZEBNE eleganckie i grabne panienki do garderoby i do sprzedaży papierosów w pierwszorzednej kawiarni w Krakowie. Pierwszeństwo wia dające niemieckim Złotem azenia od 2—3, ul. Szosy 4 m. 11. 12562

POTRZEBNA od 1 stycznia dziewczyna starsza do wszystkiego, z gotowaniem, skromna, czysta. Pensa 25 zł miesięcznie. Zgłaszać się zaraz: Kraków, Paderewskiego 4, Bar Karwiński. 12678

SŁUŻĄCA pracząca potrzebna zaraz. — Tochowicz, Mały Rynek 4. 12666

DOCHODZĄCA do wszystkiego potrzebna od 1-go stycznia. Zgłoszenia: ulica Krupnicza Nr. 9, m. 5 — między godziną 3—4 ta. 12689

DZIEWCZYNA z dobrym gotowaniem i Panienka do praktyki buforowej potrzebna od 1 stycznia. — Kraków—Bronowice, Wyspiańskiego 24. Restauracja. 12777

POTRZEBNY mistrz zdolny mydlarski Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12746”. 12746

POTRZEBNA zaraz młynarzyka do młyna w Mole Nr. 3. 12688

SŁUŻĄCA, inteligentna, czysta, do półrocznego dziecka potrzebna zaraz. Zgłoszenia między 3 a 5 popołudniu, Kraków, ul. Ślaska 20, m. 11. 12684

BIEGŁA w niemieckim, pisząca na maszynie za trudniej przed południem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 12793”. 12793

POSZUKUJE cukiernika, pierwszorzednego fachowca. Podać życiorys — Świadczenia pożądane. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12664”. 12664

POTRZEBNA młoda, czysta, zdrowa dziewczyna do wszystkiego, znajdująca gotowanie. Wyrządne świadczenia konieczne. — Zgłoszenia: Basztowa 23, m. 4. 12762

DO obsługi młoda czysta uczelna, potrzebna zaraz. Moniuszka 22a/4. 12774

NAUCZYCIELKA niemieckiego, upoważniona do udzielania lekcyj, poszukiwana do dwójki dzieci. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 12800”. 12800

URZĘDNIKA, władającego językami niemieckim i polskim, poszukuje Kabełwerk, Krakau, A. G. Władomok w godzinach urzędowych w fabryce w Płaszowie 188k 12799

Posad poszukują

DYPLOMOWANA pielęgniarka, kilkunastoletnia praktyka, przyjmie pielęgnację chorych zastrzyki, masaż, banki, inne zabiegi zakresu pielęgnacji. Zgłoszenia: Pedzi-kołow 18, m. 6. 12642

LEŚNICZY w sile wieku, energiczny, poszukuje posady Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12194” — 12194

PRAWNIK, dyplomowany bandowiec, aryjczyk, biegły niemiecki, francuski, znajomość angielskiego, praktyka, poszukuje zajęcia. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12579”. 12579

DWUDZIESTOLETNIJA, sympatyczna, inteligentna, ma niemieckie, francuskie, 3 klasy gimnazjum, szuka jakiegokolwiek zajęcia. — Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 12645”. 12645

OGRODNIK starszy, samotny, świadczenia ogrodniczych przywanych handlowych, obecnie posiada zaraz lub później — może przyjąć dorozwoto, wili z ogrodem, w fabryce itp. Laskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12647”. 12647

PANNA inteligentna milego usposobienia, poszukuje zajęcia w męczarni lub cukierni. Adres: Krupnicza 42 Janina Borkowna. 12625

KOBIETA starsza, umiejąca gotować, poszukuje samodzielnej pracy w samotnych w Krakowie. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12624”. 12624

DZIEWCZYNA szuka posady do wszystkiego, samodzielnie gotowanie, z dobrymi poleceniami. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 12643”. 12643

SZUKAM pracy do gospodarstwa domowego, gotuję bardzo dobrze. Adres: Kraków, Szewska 21, m. 13, parter. 12646

RETUZERKA fotografistka z kartą zemleńską, szuka biore prace w domu, poszukuje pracy. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12645”. 12645

MŁODA inteligentna aryjka poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12714”. 12714

CUKIERNIK poszukuje pracy na dokonczenie praktyki, może być wyz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12674”. 12674

DYPL. INŻYNIER ELEKTRO-MECHANIK, obezna z projektowaniem, konstrukcją i ruchem urządzeń elektrycznych i mechanicznych, szuka pracy. Język polski i niemiecki. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12654”. 12654

LEŚNIK starszy, samotny, przyjmie natchmiast jakiegokolwiek zajęcia Szajdewski, Radomsko, Poinciecha Botes Kreuz, 12736

KULTURALNA panna — niemiecki, kieliszkowa — wychowawstwo, gospodarstwo szuka pracy. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12658”. 12658

MŁODY (maszynopismo, niemiecki), pełen zaurania oddany chlebowodawy poszukuje pracy. Zgłoszenia „Goniec Krakowski” Kraków „Nr. 12685”. 12685

SIEROTA lat 18 — gimnazjum, pozostająca w krytycznych warunkach materialnych prosi o jakiegokolwiek zajęcia. Laskawe zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12734” 12734

FRYZJERKA z 10-letnią praktyką szuka posady. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków — „Nr. 12801”. 12801

ARYJCYK Z POZNAŃA — wykwalifikowany handlowiec buchalter — bilansista, korespondent, biegły w językach polskim i niemieckim w słowie i piśmie, 20 letnia praktyka. Ostatnio prezydent Spółki Akcyjnej, poszukuje zajęcia w handlu, przemyśle, bankowo. Oferty: Kraków — Krupnicza 18, m. 10. — 12770

JAZZBANDZISTA chrześcijański, rufynowany m. kofon, repertuar dancigowy, wolny zaraz lub 1 stycznia. Zgłoszenia: „Goniec Krakowski” Kraków, „Nr. 12696”. 12696

24 lat salowa lub pokojowa, pensjonatowa szuka pracy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12771”. 12771

SZOFRER zawodowy mechanik poszukuje pracy, miejscowość obojętna. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12799” 12799

STOLIKI, krzesła, kanapki kupi cukiernia Kraków, Sławkowska 6, Sobkowicz. 12789

KUPIJE noszoną garderobę, obuwie, bieliznę — płace najwyższe ceny — Kraków, Starowińska 74, sklep. Przychodze do domu bez zobowiązania. 12766

FUTRO damskie i męskie pierwszorzedny stan kupię okazynie. Kraków Rynek 45, m. 2. 12822

SREBRNO stołowe kompletne 12 osób, kupię okazynie. Kraków, Rynek 45, m. 2. 12821

PIANINO fortepianowe, Bechsteina Blüthner, Bösendorfer, Stingl, Petroff kupi okazynie przyjeździe. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12631”. 12631

ZŁOTE PIERSIĆIONKI — zegarki, bransolety itp. kupię za gotówkę, płace dobre. Zgłoszenia: Zyblikiewicza 8, m. 2, od 17—19. 12636

PARCELE w Krakowie kupię — do 15.000, Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12651”. 12651

PATEFONY stare, nawet zefony, kupię, płyty: Dwernickiego 7, m. 9. 12635

KUPIJE okazynie szafę, 4 krzesła lub fotela i tapczanę, tylko w dobrym stanie i mało używane. Laskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12614”. 12614

NOSZONA męska garderoba kupię, płace najlepiej ceny. Gazowa 11, m. 14. 12641

KUPIJE nie drogie futro o baranin spódzie w dobrym stanie. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12640”. 12640

KUPIJE sklep spożywczy lub męczarnię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 12711”. 12711

KUPIJE pierścionek z brylantem, bransoletkę, sygnetki i łańcuszek złoty. — Zgłoszenia „Par” Kraków, Rynek 46 „Interes”. 12750

KUPIJE złote przedmioty, zegarek, łańcuszek pierścienie lub obrączki, albo kartę zastawniczą na takie przedmioty, dobrze zapłaci. Zgłoszenia przyjdzie Biuro „Centrala” Kraków, Florjańska 24/II. 12809

PARCELE w Bronowicach lub w Woli Justowskiej od właściciela — kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12653”. 12653

KUPIJE dom wile w Krakowie lub przedmieściu — gotówka 45 tysięcy Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12805”. 12805

KUPIJE lub przyjmę do komisowej sprzedaży noszone ubrania, palta, paterony walizy, koce oraz biuterię. Św. Krzyża 7 (Sklep Pralni Chemicznej) 12804

KUPIJE lub wydzierżawię urządzenie kawiarniane. Kraków, Rynek Gl. 26 — Sklep Komisyjny. 12768

PIERSIĆIONEK, obrączki, bransoletki, łańcuszek złoty kupię, zapłaci dobrze. Kraków, Karmelicka 14, m. 5, od godz. 9—12 i od 16—18. 12717

ZŁOTE przedmioty wraz kartki zastawnicze kupi katolik zapłaci najwyższą cenę Kraków „Anżyka 5, parter, podwórce, m. 30. 12692

KUPIĘ biuterię, łańcuszek pierścionek, bransoletkę złotą — kartki zastawnicze, dobrze zapłaci. Kraków, Zamenhoffa 9, m. 2a. 12691

KUPIĘ srebro stołowe. — Zgłoszenia: „Goniec Krakowski”, Kraków, „Nr. 12690”. 12690

PARCELE uzbrojona blisko tramwaju kupię. Gotówka 10.000—15.000 zł. — Zgłoszenia: Kraków „Goniec Krakowski” „Nr. 12683”. 12683

KSIĄŻECZKĘ oszczędnościową krakowskiej Kasy powiatowej na 400—600 zł odkupię gotówką. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków pod „Nr. 12795”. 12795

KUPIJE używaną garderobę, obuwie, bieliznę, biuterię, meble: Krupnicza 14/5. 12812

KUPIJE LORNETE przyrządzone 12-krotno, znanej marki. — Zgłoszenia: Biuro „Centrala”, Florjańska 24/II. 12811

POSZUKUJE zegarka i ubrania używanego do kupna. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 12752”. 12752

ZAKUPIĘ większą ilość kakao i pieprzu. Oferty: Kraków, Heliców 25/9. 12756

KUPIJE noszoną garderobę, obuwie, bieliznę — płace najwyższe ceny — Kraków, Starowińska 74, sklep. Przychodze do domu bez zobowiązania. 12766

FUTRO damskie i męskie pierwszorzedny stan kupię okazynie. Kraków Rynek 45, m. 2. 12822

SREBRNO stołowe kompletne 12 osób, kupię okazynie. Kraków, Rynek 45, m. 2. 12821

PIANINO fortepianowe, Bechsteina Blüthner, Bösendorfer, Stingl, Petroff kupi okazynie przyjeździe. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12631”. 12631

ZŁOTE PIERSIĆIONKI — zegarki, bransolety itp. kupię za gotówkę, płace dobre. Zgłoszenia: Zyblikiewicza 8, m. 2, od 17—19. 12636

PARCELE w Krakowie kupię — do 15.000, Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12651”. 12651

PATEFONY stare, nawet zefony, kupię, płyty: Dwernickiego 7, m. 9. 12635

KUPIJE okazynie szafę, 4 krzesła lub fotela i tapczanę, tylko w dobrym stanie i mało używane. Laskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12614”. 12614

NOSZONA męska garderoba kupię, płace najlepiej ceny. Gazowa 11, m. 14. 12641

KUPIJE nie drogie futro o baranin spódzie w dobrym stanie. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12640”. 12640

KUPIJE sklep spożywczy lub męczarnię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 12711”. 12711

KUPIJE pierścionek z brylantem, bransoletkę, sygnetki i łańcuszek złoty. — Zgłoszenia „Par” Kraków, Rynek 46 „Interes”. 12750

KUPIJE złote przedmioty, zegarek, łańcuszek pierścienie lub obrączki, albo kartę zastawniczą na takie przedmioty, dobrze zapłaci. Zgłoszenia przyjdzie Biuro „Centrala” Kraków, Florjańska 24/II. 12809

PARCELE w Bronowicach lub w Woli Justowskiej od właściciela — kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12653”. 12653

KUPIJE dom wile w Krakowie lub przedmieściu — gotówka 45 tysięcy Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 12805”. 12805

KUPIJE lub przyjmę do komisowej sprzedaży noszone ubrania, palta, paterony walizy, koce oraz biuterię. Św. Krzyża 7 (Sklep Pralni Chemicznej) 12804

KUPIJE lub wydzierżawię urządzenie kawiarniane. Kraków, Rynek Gl. 26 — Sklep Komisyjny. 12768

PIERSIĆIONEK, obrączki, bransoletki, łańcuszek złoty kupię, zapłaci dobrze. Kraków, Karmelicka 14, m. 5, od godz. 9—12 i od 16—18. 12717

ZŁOTE przedmioty wraz kartki zastawnicze kupi katolik zapłaci najwyższą cenę Kraków „Anżyka 5, parter, podwórce, m. 30. 12692

PŁASZCZ perski, prawie nowy okazynie do sprzedania. Firma „Lucja”, — Sukienicze 29. 12715

SPRZEDAM prawdziwego srebrnego lisa. Wiadomość — Podgórze, ulica Nadwiślańska Nr 8. 12727

BUTY damskie z łyżkami nowe i narty kompletne sprzedam. Heliców 7. 12721

JADALNIA, sypialnia, gabinet panieński sprzedam. Podwale 7, II piętro, m. 4. 12720

SPRZEDAM parocelę pod dom czteropiętrowy. Cena 12.000 zł KLIMCZAK Kraków, Sienna 7. 12757

TANIO sprzedam: łóżko, szafkę nocną, umywalkę z lustrem. Wągrowicza 8/14. 12751

TAPCZANY, otomany — materace, rozkładanki — łóżka połowe najtaniej sprzedaje — wykonuje: Wesółowski, Marka 16. 12816

PAROKONNY wóz w dobrym stanie, tanio sprzedam byle zaraz. Wielicka 121 12761

OKAZJA! Nowa marynarka wizytowa z kamizelką do sprzedania. Krawiec Kubik, — Mikołajska 5. 12697

WEGIEL I KOKS ze zwózka i znieśieniem. — Salwatorska 3, m. 7. — 12797

DYWAN perski 120X2 w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 12799”. 12799

KLUB skórzany i inne rzeczy sprzedaje okazynie sklep mebli używanych Kraków, Wielopole 12. 12657

SPRZEDAM DAMSKIE FUTRA dla osoby wysokiej, do 6 tegiej, karakulowe i kurka fokowa. Al. Słowackiego 8, m. 9. 12556

KONIE SPRZEDAM. — Wiadomość: Kraków, — Warszawska 33. 12796

SPRZEDAM OKAZJYNE I dywan perski „Afzand” 2.40X3.80 i 2 dywan pierwszy jakości „Smyrna”. Zgłoszenia: Biuro „Centrala”, Kraków, Florjańska 24/II. 12810

SKLEP gospodarczo-farbiarski, lokal sklepowy z urządzeniem — dobry punkt — tanio sprzedam: Biuro Złeczeń, MAJEWSKI, Krowoderska 41. 12783

SKLEP komisowy kupisz — sprzedasz — zarobisz — sprzedasz okazynie: kilka futer, ubrania, obrusy, muftki i kolczyki ze skunków — 180 zł i więcej innych rzeczy. Rynek Gl. 26. 12769

NARTY, spodnie, rekawiczki, saneczki okazynie do sprzedania: Wygoda 7. 12747

OKAZJA! Do sprzedania: męskie ubranie czarne, futrzana peleryna kreacja, obrazy Jerzego Kosaka i Lemniera, nowy klarnet solowy i flet oraz hieltzina. Lelewela 12. — m. 4. 12788

PIANINO OKAZJA, mało używane, znanej dobrej marki, kryzowe, metalowo-pancerne, z oryginalną angielską mechaniką, o niezwykle szlachetnym dźwięku, w stanie idealnym sprzedam niedrogo: „Mikołajska 6, I. piętro, m. 4. 12827

PIANINO — fortepian znakomitej marki, futrz. raglan sprzedam: Karmelicka 17 (biuro). 12826

OBSZERNY lokal na magazyn na parterze dobrze zabezpieczony, całkowicie urządzone, natychmiast korzystnie do odstąpienia Zgłoszenia: Szewska 5, m. 2. 12701

BRUNET przystojny lat 27, posłubi nlebrzydka, zamożna blondyna. Oferty: Goniec Krakowski — Kraków — „Nr. 12615”. 12615

MŁODY, przystojny złańcic na stanowisku ożeni się natchmiast Wymaga w urodzie, młodość, charakter. — Posag mie widziany. — Zgłoszenia lub oferty z fotografią: Rakka — Zdrój, — willa „Gloria”, Nowy Świat 12678

RZĄDOWEC przystojny wesoły pozna matrymonijnie ożeni się z matrymonijnie zamożną damą do lat 28, — ohetnie z własnym interesem. Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 12806”. 12806

KAWALER na rządowej posadzie, lat 28, pozna Pania do lat 28 na posadzie. Możliwie z mieszkaniem Cel matrymonijnie — Odpowiedzi z fotografią! bez: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 12772”. 12772

KAWALER, lat 31, energiczny, wysoki, blondyn, był urzędnik, obecnie ku pie, posiadający sklep w Krakowie, posłubi blondynkę wysoką, bardzo przystojną, ładnie zbudowaną do lat 30, wykształconą, uczciwą nie egoistkę wyrachowaną, czlowieka z sercem. Pierwszeństwo biedne sieroty. Zgłoszenia tylko z fotografią: „Goniec Krakowski” Kraków, „Nr. 12686”. 12686

ADWOKAT aryjczyk kawaler młody pozna matrymonijnie odpowiednio zamożną Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 12660”. 12660

DO wynajęcia 3 pokoje i 2 pokoje komfortowe. Informacje: KLIMCZAK, Kraków, Sienna 7. 12759

POKÓJ umeblowany z łazienką i z umeblowaniem kuchni do wynajęcia — Kasztelańska 32. 12776

POKÓJ dla przyszednych centrum Kraków, św. Marka 7/9, m. 4. 12775

MIESZKANIA, pokoje, lokale, sklepy poleca „GWARANCJA”, Starowińska 12. 12506

DWA pokoje, kuchnia, łazienka, śródmieście, do wynajęcia — Zgłoszenia: Wielopole 28/7. 12622

DO wynajęcia: 4 pokoje, kuchnia, Rynek Gl. Wiadomość: Rynek Gl. 39/40, m. 2, I p., od 2—4. 12644

NOCLEGI, pokoje wolne, informacja: Sławkowska 4/III, godz. 1—7. 12639

POKÓJ umeblowany (łazienka) dla panów do wynajęcia. Chodkiewicza 5/1, m. 1. 12909

DO wynajęcia pokój, kuchnia, przedpokój Azory, Wapłona 494. — Wiadomość: Karmelicka 15, m. 13. 12710

POKÓJ umeblowany czysty i chrześcijańskiej rodziny poszukiwany, centrum. Zgłoszenia do Godtca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 12732”. 12732

MIESZKANIE 1 lub 2 pokoje i kuchnia, ewentualnie łazienka i częściowo umeblowanie, II piętro, stary dom, śródmieście od 1 stycznia do wynajęcia. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 12728”. 12728

SKLEP, LOKAL PARTEROWY TYLNY 8/5 M, z wejściem od sieni i od sklepu oraz 4 POKOJE, KUCHNIA, — POKOIK SEZONOWY, KOMFORT. II piętro, do wynajęcia zaraz. KRAKÓW, STAROWIŚLNA 19, I. piętro, m. 8, od 8—10 rano. 12726

DO wynajęcia 5 pokoi — koutfort, ogród. Bema 19 (Oleza). Wiadomość: — KLIMCZAK, Kraków — Sienna 7. 12758

POKÓJ umeblowany na godzinę popołudniu — niekierujący 4 razy w tygodniu poszukiwany. — Zgłoszenia: Mikołajska 6 I. p. — Centralne Biuro Mieszani